

היסטוריה דתי

לעולים חדשים

בבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעותיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון	—	(13×3)	—	39	נקודות
פרק שני	—	(22×1)	—	22	נקודות
פרק שלישי	—	(13×3)	—	39	נקודות
סה"כ	—			100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

ד. הוראות מיוחדות: בתשובותיך הבא עובדות, אל תסתפק בהערכות כלליות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (39 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 1-5 (לכל שאלה – 13 נקודות).

1. ציין שניים ממאפייני הנאורות.

הסבר כיצד שניים ממאפייני הנאורות השפיעו על השקפת העולם (דעותיו) של משה מנדלסון (סך הכול שני הסברים).

2. **הצג** את המטרה של הלאומיות המודרנית.

בחר באחד מן האירועים האלה: המהפכה האמריקנית אן המהפכה הצרפתית אן המהפכה התעשייתית אן אביב העמים.
הסבר כיצד השפיע האירוע שבחרת על התפתחות הלאומיות המודרנית.

3. **הצג** את המטרה של התנועה הציונית, כפי שנוסחה בתוכנית באזל.

הצג שני מוסדות שהוקמו כדי לקדם את תוכנית באזל.

4. **הסבר** את העמדה של הרב קוק כלפי החלוצים בני היישוב החדש.

הצג את שתי המטרות של מסע הרבנים (1913) שיזם הרב קוק.

5. **הצג** את התוכן של הצהרת בלפור.

הסבר את החשיבות של הצהרת בלפור למען התנועה הציונית.

פרק שני (22 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 6-7.

6. נאציזם

- א. בנספח לשאלה 6 מוצגת כרזה שפרסמו הנאצים בזמן הפלישה של גרמניה לברית המועצות הקומוניסטית (הבולשביקית) במלחמת העולם השנייה.
הצג עיקרון אחד של האידאולוגיה הנאצית שבא לידי ביטוי בכרזה. הסבר על פי שני רכיבים מן הכרזה כיצד עיקרון זה בא לידי ביטוי בכרזה. (11 נקודות)
- ב. **הצג שתי** דרכים שבעזרתן ביססו הנאצים את שליטתם בגרמניה במהלך שנות השלושים של המאה ה-20. (11 נקודות)

7. העלייה הגדולה בתחילת שנות החמישים

- א. **הצג** גורם אחד לעלייה הגדולה מארצות האסלאם אחרי הקמת המדינה וגורם אחר לעלייה הגדולה מארצות אירופה בתקופה זו (סך הכול שני גורמים). (11 נקודות)
- ב. בנספח לשאלה 7 מוצגת כרזה. כרזה זו פורסמה כדי לקדם את מדיניות כור ההיתוך.
הצג את מדיניות כור ההיתוך.
ציין מהו המסר של הכרזה, **והסבר** על פי שני רכיבים מן הכרזה כיצד הבליט המאייר (יוצר הכרזה) את המסר שציינת. (11 נקודות)

פרק שלישי (39 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 8-12 (לכל שאלה – 13 נקודות).

8. **הצג** את הסכם ריבנטרופ-מולוטוב (1939), **והסבר** מדוע הוא הוביל לפתיחת מלחמת העולם השנייה.
ציין אירוע אחד שהוביל לסיום מלחמת העולם השנייה.
9. **הצג** שני סעיפים מאיגרת הבזק (1939) של היידריך.
ציין עוד גזרה שגזר השלטון הנאצי על היהודים לאחר כיבוש פולין.
10. **הצג** את הסיבה להקמת תנועת המרי העברי (1945) לאחר מלחמת העולם השנייה.
הסבר מדוע התפרקה תנועת המרי העברי לאחר כעשרה חודשים בלבד.
11. **הצג** טיעון אחד בעד ההכרזה על הקמת המדינה בחודש אייר תש"ח (מאי 1948), **והצג** טיעון אחד נגד ההכרזה במועד (זמן) זה.
12. בסיום מלחמת העצמאות נחתמו הסכמי שביתת הנשק (1949) בין מדינת ישראל ובין מדינות ערב.
ציין מדינה ערבית אחת שישראל חתמה איתה על הסכם שביתת נשק, **והסבר** מדוע חתמה אותה המדינה על הסכם זה.
הסבר מדוע חתמה מדינת ישראל על הסכם שביתת הנשק עם מדינות ערב.

בהצלחה!

נספח לשאלה 6 — כרזה

תרגום כותרת הכרזה: ניצחון או בולשביזם (קומוניזם)

(<http://www.dhm.de>)

נספח לשאלה 7 — כרזה

(palestineposterproject.org)